

Starosta Limanowski Mieczysław Uryga odznaczony Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości

8 lipca w kościele parafialnym Najświętszego Serca Pana Jezusa w Żmiącej odbyła się uroczystość, zorganizowana przez Fundację Sądecką, upamiętniająca Żołnierzy Wyklętych.

Żmiąca stała się w piątek miejscem wyjątkowej uroczystości. W kościele parafialnym, za pomoc udzielaną Żołnierzom Wyklętym, Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski odznaczona została pani Helena Tokarz. Medale 100-lecia Odzyskanej Niepodległości otrzymało także dwunastu działaczy niepodległościowych w tym Starosta Limanowski Mieczysław Uryga. W imieniu Prezydenta Andrzeja Dudy przekazał je Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta, Wojciech Kolarski. Każda z osób, która je otrzymała w szczególny sposób przysłużyła się w walce o wolność i suwerenność naszego kraju.

W obecności wicemarszałka Sejmu Ryszarda Terleckiego, wojewody małopolskiego Łukasza Kmity, wicewojewodów Ryszarda Pagacza i Mateusza Małodzińskiego, posłanek Barbary Bartuś i Urszuli Nowogórskiej oraz posła Jana Dudy, wójtów, sołtysów, prezesów stowarzyszeń, przekazywał je sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Wojciech Kolarski. Medale Stulecia Odzyskanej Niepodległości otrzymali:

- Jacek Rogowski – działacz NSZZ „Solidarność”, internowany w stanie wojennym, były wicewojewoda nowosądecki, działacz Klubu Inteligencji Katolickiej, działalność na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.
- Eugeniusz Baran – działacz NSZZ „Solidarność”, internowany w stanie wojennym, działał na rzecz przemian demokratycznych w

Polsce.

- Grażyna Świąt – działaczka NSZZ „Solidarność”, działała na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.
- Krzysztof Michalik – działacz NSZZ „Solidarność”, internowany i więziony, samorządowiec, były wicestarosta powiatu nowosądeckiego, działała na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.
- Jerzy Wituszyński – działacz samorządowy i „Solidarności”, były przewodniczący Rady Miasta Nowego Sącza, działacz Klubu Inteligencji Katolickiej, działała na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.
- Marian Ryba – działacz NSZZ „Solidarność”, samorządowiec, były członek Zarządu powiatu nowosądeckiego, działała na rzecz przemian demokratycznych w Polsce
- Ryszard Pawłowski – działacz NSZZ „Solidarność”, internowany i więziony, działała na rzecz przemian demokratycznych w Polsce
- Zbigniew Bocheński – działacz NSZZ „Solidarność”, więziony, działała na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.
- Piotr Stach – działacz samorządowy, wójt Gminy Laskowa, działała na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.
- Mieczysław Uryga – Społecznik, wieloletni samorządowiec. Od 13 lat związany jest z samorządem powiatowym, gdzie zdobywał doświadczenie jako Radny III i IV kadencji, następnie Członek Zarządu Powiatu Limanowskiego oraz Wicestarosta Limanowski. W listopadzie 2018 roku objął urząd Starosty Limanowskiego.
- Andrzej Ślęzak – Działacz samorządowy, opiekun miejsc pamięci narodowej, zaangażowany w poszukiwanie miejsca spoczynku śp. Ognia.
- Paweł Szczygieł – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie

W sposób szczególny uhonorowana została Helena Tokarz, która otrzymała Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Laudację na jej cześć wygłosił wójt Laskowej – Piotr Stach.

Po zakończeniu II wojny światowej grupa młodzieży nie godząca się na nowy ustrój Polski, zaczęła tworzyć w Żmiącej struktury powojennego, antykomunistycznego podziemia. Do tej grupy należeli między innymi: Ludwik Zelek, Władysław Bukowiec, Kazimierz Bukowiec, Wincenty Bukowiec i Kazimierz Augustyn. Ich organizacja przyjęła nazwę „Wojsko Generała Andersa”.

Po kilku akcjach zbrojnych, od marca 1947 roku ci Żołnierze Niepodległej zaczęli się ukrywać przed aresztowaniami w okolicznych lasach. Oddziały Urzędu Bezpieczeństwa przeprowadzały na nich regularnie obławy, we wsiach nękały mieszkańców rewizjami i kontrolami. Rodziny dzielnych, młodych ludzi, były nieustannie obserwowane i brutalnie przesłuchiwane.

Pani Helena Tokarz, z domu Bukowiec, jest siostrą Władysława Bukowca, zastrzelonego 7 września 1950 roku na „Limierzu” w Żmiącej przez funkcjonariusza UB z Limanowej. Jest też kuzynką zastrzelonego w kwietniu 1949 roku w Żmiącej Wincentego Bukowca. Przez ubowców z Limanowej została zatrzymana 23 września 1952 roku pod zarzutem powtarzającej się pomocy członkom – jak ją nazywali oprawcy z UB – „bandy żmiańskiej”, czyli Wojska Generała Andersa. Pani Helena Tokarz, wtedy 26-letnia, została oskarżona o udostępnianie im swojego domu oraz dostarczanie jedzenia i ubrania.

Pierwsze przesłuchania pani Heleny Tokarz odbyły się w Limanowej, następnie została wraz z bratem Kazimierzem Bukowcem przewieziona do Nowego Sącza. Mimo kilku tygodni przesłuchań, maltretowania i bicia nie udało się jej złamać. W trakcie pięciomiesięcznego śledztwa nie przyznała się do popełnionych przestępstw.

Dwudziestego piątego stycznia 1953 roku, po zdradzie jednego ze świadków, który nie wytrzymał tortur, Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie, na sesji wyjazdowej w Nowym Sączu ogłosił wyrok w sprawie pani Heleny Tokarz – 10 lat więzienia. Jej brat, Kazimierz, został skazany na 12 lat pozbawienia wolności.

Pani Helena Tokarz karę zaczęła odbywać w Krakowie, potem została przewieziona do więzienia w Grudziądzu. Ostatni rok więzienia spędziła w Fordonie w Bydgoszczy. Koszmarne warunki odbywania kary mogła przetrwać dzięki wierze w Boga wpojonej w domu rodzinnym i ciągłej modlitwie na różańcu zrobionym z nitki wyciągniętej z więziennego koca i grudek czarnego, kleistego chleba.

W 1956 roku władze ogłosiły amnestię dla więźniów politycznych, która objęła również panią Helenę Tokarz i jej brata Kazimierza. Pani Helena wróciła na Kowalówkę do Żmiącej. W listopadzie 1957 roku wyszła za mąż za Józefa Tokarza. Urodziła i w duchu miłości do Ojczyzny wychowała pięcioro dzieci, prowadząc z mężem gospodarstwo rolne w naszym trudnym, górzystym terenie. Po latach została zrehabilitowana, jednak więzienne przeżycia na zawsze odcisnęły piętno na jej życiu. Pani Helena Tokarz jest osobą godną najwyższego szacunku i przykładem dla wielu pokoleń Polaków – mówił wójt Piotr Stach.

Następnie została odprawiona msza święta. Kolejnym punktem był Koncert Muzyki Patriotycznej Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej z Nowego Sącza. Całe wydarzenie odbyło się pod

honorowym patronatem premiera Mateusza Morawieckiego.

Źródło, fot.: sadecznanin, tv28, T.Liptak, T. Kowalski